

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО; ПОРІВНЯЛЬНЕ ПРАВознавство

Якимчук М.Ю.,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри спеціальних юридичних дисциплін

Національного університету водного господарства та природокористування

Пелешок І.І.,

студентка 3 курсу навчально-наукового інституту права

Національного університету водного господарства та природокористування

УДК: 341.1/8

DOI <https://doi.org/10.32845/2663-5666.2021.4.27>

БОРОТЬБА З ПОШИРЕННЯМ COVID-19: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Постановка проблеми. Сучасний світ уже другий рік поспіль бореться з пандемією коронавірусної інфекції. Саме слово «пандемія» наштовхує на розуміння глобальної проблематики наслідків цієї хвороби, тобто це стосується не лише конкретної країни, континенту. Вірус охопив весь світ, кожна країна, незалежно від свого розвитку, від своєї економічної могутності, зіштовхнулася з цією глобальною проблемою і намагається боротися з нею.

Якщо проаналізувати початок пандемії, то варто зазначити, що найбільших втрат в аспекті і людського ресурсу, й економіки зазнали країни, які є добре розвиненими, – Німеччина, Італія, Британія та інші. З цього виникають питання: «Які методи боротьби з коронавірусною хворобою було застосовано цими державами? Як їм вдалося хоча б якось стабілізувати ситуацію у своїй країні?» Зауважимо, що в нашій роботі доцільно буде проаналізувати, які дії було вчинено міжнародними організаціями у веденні протистояння проти COVID-19, а також у яких документах це було зазначено.

Огляд останніх досліджень і публікацій. Тема нашого дослідження є актуальною, тому багато науковців зосередили увагу на вивченні цього питання, зокрема О. Банчук-Петророва, І. Назарчук, О. Пасечник, Н. Хендель, М. Якимчук та інші. Зазначимо, що для більш повного розкриття теми досліджено інформацію офіційного сайту Міжнародного центру перспективних досліджень, проаналізовано діяльність міжнародних організацій, резолюції Генеральної Асамблеї ООН № 270/74 та № 274/74, а також стратегію ВООЗ щодо реагування та зупинення подальшого розповсюдження COVID-19.

Мета роботи – дослідити практику міжнародних організацій та деяких країн у боротьбі проти COVID-19.

Формулювання завдання дослідження полягає в ознайомленні з методами та способами боротьби міжнародних організацій та окремих країн із COVID-19, аналізі дієвості цих результатів.

Для реалізації завдань дослідження використано такі **методи**: теоретичні – аналіз юридичної літератури, нормативно-правових актів, міжнародних договорів – для уточнення ключових понять дослідження; синтез і узагальнення теоретичних положень – для обґрунтування юридичних засад у боротьбі з поширенням COVID-19.

Виклад основного матеріалу. Зауважимо, що в сучасному світі людство зіштовхнулося з новим випробуванням, яке увійшов в історію як COVID-19.

Н. Хендель зазначила, що пандемія COVID-19 – не перша і не остання пандемія в історії людства, адже за історію існування людство виробило значну кількість заходів боротьби з епідеміями та пандеміями від медичних, санітарно-епідеміологічних до економічних та міжнародно-правових. Безсумнівно, заходи боротьби з пандемією COVID-19, вироблені міжнародним співтовариством і закріплені в міжнародно-правовій та інституційних формах, будуть протягом XXI століття (як мінімум) сприяти боротьбі з епідеміями і пандеміями, запобігати їх виникненню і поширенню, зменшуючи їх наслідки для людства [1].

Ми погоджуємося з думкою Н. Хендель, що головна роль щодо протидії коронавірусу належить саме ВООЗ і Генеральній Асамблеї ООН.

Щодо ВООЗ, то мета і завдання цієї організації – охороняти здоров'я всього світового співтовариства, що ж до діяльності Генеральної Асамблеї ООН, то саме у сфері боротьби з COVID-19 вона прийняла резолюцію «Глобальна солідарність у боротьбі з коронавірусним захворюванням 2019 року» від 02.03.2020 на засіданні 74 сесії під номером 270. Дослідивши зміст цієї резолюції, зауважимо, що в ній Генеральна Асамблея визнає коронавірусну хворобу як таку, що загрожує здоров'ю та життю людини, негативно впливає на розвиток соціального життя та економічної сфери діяльності, зокрема і торгівлі та здатності людини вільно подорожувати. У цій резолюції також прописано такі норми, як необхідність повної поваги до прав людини у боротьбі з цією пандемією, тобто расизму, дискримінації та ксенофобії не має бути місця; Генеральна Асамблея ООН визнає ключову роль у боротьбі з COVID-19 за ВООЗ; заклик активізувати міжнародну співпрацю у проведенні стримування пандемії та пом'якшення її наслідків, заклик до обміну інформацією та результатами наукових досліджень у цій сфері та інші положення відповідно до тексту резолюції [2].

Зазначимо, що щодо діяльності Генеральної Асамблеї ООН у сфері боротьби з коронавірусним захворюванням ще є резолюція «Міжнародне співробітництво з метою забезпечення глобального доступу до ліків, вакцин і медичного обладнання для протидії COVID-19», яка була прийнята 20.03.2020 під номером 274 на 74-й сесії. У цій резолюції наголошується про безперешкодний доступ до товарів медичного призначення, розумність та адекватність цін на ці медичні товари; про важливість доступу всіх країн до медичних препаратів; також заклик до партнерства та допомоги держав-членів одна одній, аргументуючи це пришвидшенням темпів подолання коронавірусної хвороби, та інші положення зазначені у тексті цієї резолюції [3].

О. Пасечник, Н. Хендель у своїй праці «Діяльність Генеральної Асамблеї ООН у боротьбі з поширенням COVID-19» більш детально проаналізували зміст цих резолюцій та визначили, що до основних положень резолюції 74/270 необхідно віднести: визначення центральної ролі системи ООН у співробітництві щодо активізації і координації глобальних заходів щодо недопущення та стримування поширення COVID-19; ВООЗ відіграє найважливішу роль у боротьбі з поширенням COVID-19; боротьба з COVID-19 можлива шляхом прийняття гло-

бальних заходів на основі єдності, солідарності та активного багатостороннього співробітництва, тобто глобальна загроза вимагає від міжнародного співтовариства глобальної відповіді; при глобальній відповіді на загрозу COVID-19 необхідна повна повага до прав людини і недопущення дискримінації, расизму та ксенофобії. Необхідність дотримання прав людини у боротьбі з інфекційними захворюваннями міститься у п. 1 ст. 3 Міжнародних медико-санітарних правил 2005 р.; визначається роль, яку відіграють працівники медичних служб; перелік напрямів міжнародного співробітництва, які необхідно активізувати, а саме: обмін інформацією, науковими знаннями і досвідом імплементації рекомендацій та стандартів ВООЗ [4, с. 44].

Погоджуємося з думкою авторів [4], що резолюція 74/274 закріплює алгоритм співробітництва ВООЗ та інших відповідних установ системи ООН, враховуючи міжнародні фінансові установи щодо рекомендацій в оперативному розширенні масштабів виробництва, зміцненні виробничо-збутових ланцюгів, які сприяють справедливому, транспарентному, рівному, ефективному і своєчасному доступу до засобів профілактики, лабораторних досліджень, реагентів і допоміжних матеріалів, основних предметів медичного призначення, нових засобів діагностики, ліків і майбутніх вакцин проти COVID-19. Резолюція 74/274 визнає і закликає держави до забезпечення права на доступ до лікарських засобів. Забезпечення права людини на доступ до лікарських засобів є необхідним в умовах боротьби з поширенням COVID-19.

Цікавою для нашого дослідження є практика Всесвітньої організації охорони здоров'я (далі – ВООЗ), в якій основну роль приділено боротьбі з розповсюдженням COVID-19. Дослідивши зміст цієї стратегії, зазначимо, що її основними цілями було визначено: обмеження тісних контактів між людьми, внаслідок яких відбувається розповсюдження цієї інфекції; вчасне виявлення такої інфекції у пацієнтів, швидка ізоляція та належний догляд і лікування інфікованих; оперативне визначення варіантів лікування інфекції, прискорення розвитку наукових дослідів, що дозволять створити вакцину; протидія дезінформації, а також повне, доступне та правдиве інформування населення; мінімізування соціальних та економічних втрат шляхом міжнародного партнерства та підтримки [5]. ВООЗ зазначає, що цих цілей можна досягнути такими способами, як: швидке реагування на надання економічної та технічної підтримки

через існуючий механізм партнерства; посилення готовності країн до протидії з інфекцією, готовність до швидкого виявлення та діагностики випадків заражень інфекцією; ідентифікація інфікованих пацієнтів та спостереження за їх лікуванням та подальшим станом; проведення профілактичних та контрольних заходів у закладах охорони здоров'я щодо забезпечення дотримання санітарних норм; підвищення обізнаності населення та повідомлення його про ризики; прискорення пріоритетних досліджень для швидкого процесу розроблення ліків та вакцини; доступність пацієнтів до лікарських засобів, тобто створення певних інструментів, які дозволять перемогти пандемію коронавірусної хвороби [5].

Зауважимо, що значну увагу приділено саме реалізації цієї стратегії за чітким рівневим розмежуванням. *Глобальний рівень.* Задля реалізації своїх цілей ВООЗ на цьому рівні створило Службу підтримки управління інцидентами. Ця служба під керівництвом Генерального директора буде здійснювати всі можливі заходи протидії COVID-19 задля забезпечення позитивних результатів у боротьбі з цим вірусом. Буде здійснюватися глобальний нагляд за епідеміологічною ситуацією в світі, нагляд за діагностикою інфекції та способами її лікування, виявлення та обмеження подальшого інфікування населення. *Регіональний рівень.* Відповідно до діяльності ВООЗ щодо створення Служби підтримки управління інцидентами, регіональні офіси ВООЗ створили представництво Служби на регіональному рівні. На них покладено завдання: координувати загальну готовність щодо протидії коронавірусної хвороби, а також швидко реагувати на доручення та тісно співпрацювати із Службою глобального рівня для мобілізації ресурсів, підтримки і контролю виконання протиепідемічних заходів. *Рівень країни.* Що ж стосується саме реалізації цілей стратегії на рівні країн, то ВООЗ працюватиме саме через регіональні Служби, щоб забезпечити керівництво та допомогу національним органам управління в стані кризових явищ, доносити до громадськості інформацію щодо ризиків для здоров'я, а також швидко реагування на локальні спалахи інфекції.

Дослідивши діяльність міжнародних організацій щодо вживання заходів у боротьбі з коронавірусною хворобою, проаналізувавши нормативно-правові документи, логічно звузати спектр нашого дослідження від глобального до рівня окремих країн. Насамперед проаналізуємо

заходи, які було вжито в Німеччині задля стабілізації ситуації в країні унаслідок COVID-19. Кризові групи Федерального міністерства охорони здоров'я та Федерального міністерства внутрішніх справ Німеччини ухвалили додаткові рішення щодо безпеки та охорони здоров'я від коронавірусної інфекції [6].

Станом на березень 2020 року країна ввела такі обмежувальні заходи: уряд Німеччини частково закриття кордони із сусідами й закликав громадян відмовитися від подорожей на деякий час. Цікавим є той факт, що спочатку країна не вводила жорсткий карантин, це було виражено в тому, що не лише продуктові магазини, крамниці з ліками та предметами першої необхідності працювали, не припиняли свою діяльність ресторани й готелі, щоправда, з часовими обмеженнями. Однак у подальшому відбулося закриття барів, кінотеатрів та басейнів, а з 18 березня – магазинів, які не надавали основних послуг, тимчасово припинили роботу спортивні та ігрові майданчики, школи, дитячі садки та університети, заборонили релігійні обряди в церквах, мечетях та синагогах. Зазначимо, що магазини з продажу харчових продуктів та товарів першої потреби, аптеки, АЗС, банки працювали до 22:00 у будні та до 18:00 в неділю.

Федеральна німецька земля Баварія була оголошена зоною катастрофи через кризу з поширенням коронавірусу. Через це чергові місцеві вибори в Баварії було проведено через головування поштою [7]. Зазначимо, що ці заходи сприяли стриманню поширення коронавірусної хвороби і в подальшому в певній мірі покращили ситуацію. Що ж стосується статистики захворюваності на COVID-19 у Німеччині сьогодні, то бачимо знову збільшення випадків госпіталізації. Керуючий федеральний міністр охорони здоров'я Йес Спан зауважив: «Насамперед зараз ми переживаємо пандемію для нещеплених – і вона масова. Кількість випадків інфікування збільшується. Правда така: пацієнтів з COVID-19 у відділеннях інтенсивної терапії було б значно менше, якби всі, хто міг би, вакцинувалися» [6]. За статистичними даними, розміщеними на сайті Федеративного уряду Німеччини, бачимо, що за період із 1 листопада до 12 листопада 2021 року кількість випадків зараження коронавірусною інфекцією зростає з 9 тисяч до 48 тисяч [8], тобто відбувається стрімке поширення інфекції.

Що стосується ситуації в Британії, то уряд прийняв Закон «Про коронавірус-2020», який наділив владу повноваженнями вводити

обмежувальні заходи щодо працівників системи охорони здоров'я, зокрема вони уповноважувалися ухвалювати рішення щодо вивезення особи до місця, придатного для скринінгу та оцінки стану її здоров'я. Після обстеження працівники системи охорони здоров'я могли також вимагати, щоб особа залишалася на цьому місці на період, що не перевищує 48 годин, а у випадках підтвердження інфікування можуть затримати таку особу у спеціальному місці протягом визначеного періоду, який не може перевищувати 14 днів [9, с. 227].

16.03.2020 р. уряд Великобританії ухвалив рекомендації, в яких закликав літніх людей залишатися вдома, співробітників – працювати з дому, а також уникати масових зібрань, пабів, клубів і театрів, однак школи залишалися відкритими [9, с. 227]. Британські вчені відзначили, що закриття шкіл, кордонів і заборона масових заходів не довели свою ефективність, і запропонували взяти курс на створення «колективного імунітету», адже велика частина людей легко переносить хворобу, тобто, перехворівши, вони матимуть імунітет. Проте згодом британський прем'єр Б. Джонсон був змушений закрити кордони королівства та рекомендувати всім компаніям і фірмам по можливості перейти на віддалений режим роботи, в країні було заборонено проведення масових заходів [7]. Зазначимо, що після запровадження цих заходів кількість хворих зменшилася і відповідно до цього карантинні заходи було послаблено, але ненадовго, адже знову почався ріст захворювання і було виявлено новий штам «Альфа».

Нині ситуація з поширенням коронавірусної інфекції в Британії є критичною, за даними ВВС, за останній тиждень жовтня щоденна кількість випадків інфікуванням COVID-19 перевищила 50 000, і міністр охорони здоров'я Саджид Джавід попередив, що вони можуть подвоїтися. Низка медичних установ закликали до дій: урядова науково-консультативна група Sage заявила, що плани щодо повторного введення суворіших обмежень в Англії повинні бути підготовлені до «швидкого розгортання»; конфедерація NHS (National Health Service) заявила, що необхідно не допустити, щоби служба охорони здоров'я «натрапила на зимову кризу»; Британська медична асоціація звинуватила уряд у «навмисній недбалості» саме через необдумане послаблення карантину. Міністр охорони здоров'я Англії Саджид Джавід заявив депутатам у вересні, що уряд може ввести в Англії додаткові заходи – «План Б» – для захисту NHS

від «неконтрольованого тиску». Обмеження, перелічені в «Плані Б»: чітко та терміново довести до громадськості, що рівень ризику зріс та необхідно поводитися обережніше, дотримуючись карантинних та протиепідемічних заходів; запровадити обов'язкові паспорти COVID; знову ввести обов'язковий масковий режим; по можливості працювати у дистанційному форматі [10]. За статистичними даними станом на 11.11.2021 року в Британії кількість інфікованих осіб за день сягає понад 40 тисяч осіб [11].

Зауважимо, що однією із країн, яка найбільше постраждала від пандемії і в економічному плані, і в плані людських смертей, є Італія. На початку країна ввела такі обмежувальні заходи: запроваджено карантин на всій території країни; уряд країни призначив спеціального комісара з надзвичайного реагування щодо протидії поширенню коронавірусу; уряд попросив італійців по можливості не залишати свої оселі; влада заборонила в'їзд іноземцям та обмежила пересування між населеними пунктами; поліція отримала право вимагати підтвердження необхідності поїздки; у рамках карантину тимчасово закриті навчальні заклади, кіно, театри, музеї, ТРЦ, бари, стадіони та спортзали, окрім цього, запроваджено заборону на масові заходи, враховуючи похорони і весілля; торгівлю продовжують тільки продуктові магазини й аптеки, однак покупці повинні дотримуватися дистанції один метр; обмежена робота громадського транспорту [7].

Зазначимо, що коли почався спад захворюваності, то уряд поступово почав послаблювати карантинні заходи в Італії. З 15 червня стартував третій етап послаблень: дозволили роботу театрів, кіно, літніх таборів для дітей, а з 20 червня в країні відновили чемпіонат із футболу. При цьому в транспорті і закритих приміщеннях все одно потрібно носити маски [9, с. 227]. Карантинні заходи в Італії були дійсно категоричні та мали суворий характер, а деякі з цих обмежувальних заходів хоч і були пом'якшені, але відбувалося це поступово, тому, можливо, саме через це сьогодні Італія не входить у десятку країн, у яких стрімко збільшується кількість хворих на COVID-19. За даними Міністерства охорони здоров'я Італії, нині жоден регіон не входить до червоної зони, а нові випадки інфікування коронавірусною хворобою налічують близько 8 тисяч осіб за день в період 1–8 листопада 2021 року [12].

Підсумовуючи все вищезазначене, констатуємо, що заходи боротьби Італії, Німеччини,

Великобританії певною мірою схожі, адже основна мета цих заходів полягала в обмеженні скупчень людей шляхом заборони проведення масових заходів, а також закриття закладів відпочинку, проте процеси їх запровадження та пом'якшення суттєво відрізняються.

Цікавим для нашого дослідження є спостереження С. Саяпіна щодо карантинних обмежень, впроваджених із-за пандемії COVID-19 в деяких країнах Центральної Азії, а саме він зазначив, що ці держави проявляють притаманний їм прагматизм, тому загалом впроваджені карантинні заходи адекватні масштабу загрози. Наприклад, у Казахстані дозволяється відвідувати продовольчі магазини, ринки й аптеки, а інші об'єкти закриті. Громадський транспорт Алмати працює, але пасажирів вкрай мало. Натомість у столиці Узбекистану, Ташкенті, громадський транспорт не функціонує. Освітній процес у Центральній Азії переведено в онлайн-формат, через це в перші дні навантаження на телекомунікаційні мережі було суттєвим, але згодом розклад онлайн-навчання школярів і студентів вдалося оптимізувати, навантаження зменшилось [13].

Висновки. Отже, у статті ми проаналізували діяльність міжнародних організацій (ВООЗ та Генеральної Асамблеї ООН) й окремих країн (Німеччини, Італії, Британії) у боротьбі з COVID-19. Зауважимо, що резолюції Генеральної Асамблеї ООН відіграють вагомий роль у боротьбі з коронавірусною інфекцією, зокрема містять і норми про необхідність повної поваги до прав людини, тобто расизму, дискримінації та ксенофобії не має бути місця; визнання ключової ролі у боротьбі з COVID-19 за ВООЗ; заклик активізувати міжнародну співпрацю у проведенні стримування пандемії та пом'якшення її наслідків; безперешкодний доступ до товарів медичного призначення, розумність та адекватність цін на ці медичні товари; про важливість доступу всіх країн до медичних препаратів; також пропонує або навіть закликає до партнерства та допомоги держав-членів одна одній, аргументуючи це пришвидшенням темпів подолання коронавірусної хвороби.

Аналізуючи стратегію ВООЗ щодо реагування та зупинення подальшого розповсюдження COVID-19, наголосимо, що це є основний документ у боротьбі з коронавірусною інфекцією, який містить положення про цілі стратегії, дії щодо реалізації поставлених цілей і рівневий поділ на глобальний, регіональний та рівень країни. Проведене дослідження не

претендує на остаточне вирішення усіх аспектів вибраної проблеми. Перспектива подальшого дослідження може бути спрямована на порівняльний правовий аналіз законодавства України і європейських країн щодо превентивних заходів проти поширення нових штамів коронавірусної інфекції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Хендель Н. Пандемія COVID-19 та міжнародне право, *Юридична газета online*, Всеукраїнське юридичне професійне видання, № 16 (722), 16.08.2020. URL: <https://cutt.ly/xTguYpr>
2. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Глобальна солідарність у боротьбі з коронавірусним захворюванням 2019 року» № 74/270 від 02.03.2020. URL: <https://undocs.org/ru/A/RES/74/270>
3. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Міжнародне співробітництво з метою забезпечення глобального доступу до ліків, вакцин і медичного обладнання для протидії COVID-19» № 74/274 від 20.03.2020. URL: <https://undocs.org/ru/A/RES/74/274>
4. Пасечник О.В., Хендель Н.В. Діяльність Генеральної Асамблеї ООН у боротьбі з поширенням COVID-19. *Правове життя сучасної України*: у 3 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., Одеса, 2020. С. 44–46.
5. World Health Organization (2019). Novel Coronavirus (2019-nCoV): *Strategic Preparedness and Response Plan*. URL: <https://cutt.ly/qTguSAm>
6. Coronavirus-Pandemie (SARS-CoV-2): *Chronik bisheriger Maßnahmen und Ereignisse, Bundesministerium für Gesundheit, offizielle seite*, 09.11.2021. URL: <https://cutt.ly/eTguJv9>
7. Як борються із COVID-19 у світі: варіанти урядових рішень, *Міжнародний центр перспективних досліджень, офіційний сайт*, 27.03.2020. URL: <https://cutt.ly/9TguZWC>
8. Coronavirus in Deutschland: So ist die Lage in der Pandemie, die aktuellen Fallzahlen im Überblick. *Presse- und Informationsamt der Bundesregierung, offizielle seite*, 2021. URL: <https://www.bundesregierung.de/breg-de/themen/coronavirus>
9. Банчук-Петросова О.В. Міжнародна практика карантинних обмежень прав і свобод особи, *Право і суспільство* №5, 2020, С. 225–229.
10. What is Covid Plan B and what are the rules across the UK this winter? *BBC News Services, official site*, 03.11.2021 URL: <https://www.bbc.com/news/explainers-52530518>
11. UK Summary, The official UK government website for data and insights on coronavirus (COVID-19), 11.11.2021. URL: <https://coronavirus.data.gov.uk/>
12. Covid-19 – Situazione in Italia, Ministero della Salute, sito ufficiale, 08.11.2021. URL: <https://cutt.ly/ITgu1kE>
13. Назарчук І. Вплив COVID-19 на міжнародне право. Правники аналізують виклики, відслідковують тенденції, роблять прогнози (частина перша). *Радіо Свобода, офіційний сайт*, 16.04.2020 URL: <https://cutt.ly/dTgu9PI>

Якимчук М.Ю., Пелешок І.І. БОРОТЬБА З ПОШИРЕННЯМ COVID-19: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

У статті проаналізовано актуальне питання щодо протидії COVID-19. Пандемія завдала шкоди кожній країні, що стосується не лише дестабілізації економічної сфери діяльності держави, а також і людських життів.

У нашій роботі досліджується діяльність міжнародних організацій, таких як ВООЗ і Генеральна Асамблея ООН, а також детально проаналізовано стратегію ВООЗ щодо реагування та зупинення подальшого розповсюдження COVID-19, де визначено заходи боротьби з коронавірусною хворобою, дії, які мають виконуватися для реалізації цих заходів, а також поділ території на рівні задля забезпечення ефективнішої роботи цих способів та засобів боротьби.

У дослідженні наведено аналіз текстів резолюцій Генеральної Асамблеї ООН, а саме резолюцій «Глобальна солідарність у боротьбі з коронавірусним захворюванням 2019 року» від 02.03.2020 № 74 / 270 та «Міжнародне співробітництво з метою забезпечення глобального доступу до ліків, вакцин і медичного обладнання для протидії COVID 19» від 20.03.2020 № 274 / 74. Тексти цих резолюцій містять положення щодо необхідності активізувати міжнародну співпрацю у проведенні стримування пандемії та пом'якшення її наслідків; безперешкодного доступу до товарів медичного призначення, розумності та адекватності цін на ці медичні товари; важливості доступу всіх країн до медичних препаратів тощо.

Проведено аналіз заходів щодо боротьби з пандемією на прикладі таких країн, як Німеччина, Великобританія та Італія. Обмеження, які були впроваджені країнами, мали однаковий зміст, тобто зменшення скупчень людей шляхом заборони на проведення масових заходів та закриття закладів розважального типу, переведення працівників на дистанційну форму роботи та перехід закладів освіти на дистанційну форму навчання. Визначено, що на покращення результатів боротьби з пандемією впливають не лише обмежувальні заходи, а й також процедура їх послаблення. На прикладі вищевказаних країн бачимо, що різке послаблення карантинних обмежень призводить до повторюваності ситуації, а якщо ці обмеження послаблюються поступово із аналізом стану захворюваності у країні, то це допоможе певною мірою стримувати кількість інфікованих і контролювати ситуацію.

Ключові слова: COVID-19, пандемія, міжнародні організації, ВООЗ, Генеральна Асамблея ООН, обмежувальні заходи.

Yakymchu M.Yu., Peleshok I.I. COMBATING AGAINST THE SPREAD OF COVID-19: INTERNATIONAL LEGAL ASPECT

In this article are analyzed the topical issues of counteracting COVID-19. The pandemic has affected every country and not only in the economic sphere, but also took human life. Our work research activities of international organizations such as the World Health Organization (WHO) and General Assembly of the United Nation (UN), also is detailed analysis of WHO's Strategic preparedness and response plan, where are identified measures to control coronavirus disease and the actions which need to be taken to implement these measures, and the division of territory into levels to ensure the effective operations of these methods and means of combating. This strategic preparedness and response plan outlines the public health measures that the international community stands ready to provide to support all countries to prepare for and respond to COVID-19. Was made global level, regional level and country level. Was confirmed that for good results countries have work together to strengthen global diagnostic capacity for 2019-nCoV detection in order to improve surveillance and track the spread of disease. In WHO's strategy written that public health is the most important thing, and counties need to make maximum efforts to limit spread COVID -19 and control the ptoces of spraiding disease

The research presents an analysis of the texts of the resolutions of the UN General Assembly, namely the resolution «Global solidarity to fight the coronavirus disease 2019» from 02.03.2020 № 74/270 and «International cooperation to ensure global access to medicines, vaccines and medical equipment to face COVID-19» dated 20.03.2020 № 274/74. The texts of these resolutions contain provisions on the need to intensify international cooperation in controlling the pandemic and mitigating its effects; unimpeded access to medical products, reasonableness and adequacy of prices for these medical products; the importance of all countries' access to medicines and more.

Further in our study, we reduced the range of analysis of actions used to combat the spread of COVID-19 and moved from international organizations to individual countries. Were explored pandemic measures in countries such as Germany, United Kingdom and Italy. The restrictions imposed by the countries had the same meaning: such as the reduction of crowds by banning mass events and closing entertainment establishments, transfer of employees to distance working and the transition of educational institutions to distance learning.

Was determined that the improvement of the results of the pandemic fight is influenced not only by restrictive measures, but also by the procedure of their mitigation. On the example of the above named countries, we made conclusions that a sharp weakening of quarantine restrictions leads to a recurrence of the situation as we see in Germany and in United Kingdom, and if these restrictions are gradually mitigated with the analysis of the incidence in the country, just as government of Italy did, then it will help extent to contain the number of infected and control the situation.

Key words: COVID-19, pandemic, international organizations, WHO, UN General Assembly, restrictive measures.